

Od první stránky se v textu setkáváme s neuvěřitelným množstvím chyb. Autorka píše názvy jazyků s velkým písmenem (Francouzština, Angličtina, Němčina - s. 8, 9), přidává chyby v interpunkci (s. 12 (2x), 13, 14). Používá podivná spojení typu: „jazyk galského kohouta“ (s. 13). Na malém prostoru se objevuje velké množství překlepů, vynechaných slov (s. 14, 15, 16). Autorka naprosto běžně nesklouje: s. 16: „Od 70. let ji začala studovat také politická věda v rámci veřejné politiky, komparativní politologie a mezinárodní vztahy.“, s. 17 „zánik nějaké druhu fauny či flóry se staví do mnohem větší důležitosti“. Používá nesprávné vazby – s. 17: „Německý deník Die Zeit velmi krásně připodobnil otázku jazyků s medicínským problémem.“ Dělá jí problém i shoda podmětu s přísudkem: „Při kolonizaci světa vznikali různé formy kreolizovaných evropských jazyků.“ (s. 20)

Ani obsahově nenabízí text lepší kvalitu: vše začíná již u definice jazyka na s. 15. Autorka nabízí diskutabilní, ničím nepodložené tvrzení, že jazyk je „ústředím definujícím rysy národní identity“ (čili cosi archaického, „přirozeného“). V další větě je ještě o poznání poetičtější: „Jazyk je náš každý den, naše škola, práce, láska, náš život.“ A když napjatý čtenář očekává vysvětlení, jak takovou definici využije ve svém výzkumu, nabídne v další větě protikladnou definici Saussura, pro kterého je jazyk „sociální produkt schopnosti mluvit“.

Porozumění tak zmatenému textu je navíc komplikováno totálně nesrozumitelnými větami typu (všechny citace jsou kopírovány přímo z elektronické verze textu):

Strana 18:

- „Rozdělení dle Phillipsona jeden z hlavních pilířů jazykové politiky představuje identifikaci jazykového statusu, tedy jedná-li se o jazyk oficiální nebo pouze o jazyk pracovní, následně jazyk, jímž se mluví na území celého státu nebo pouze regionu, poté různé právní předpisy deklarující konkrétní práva mluvčích většinové jazykové skupiny nebo naopak minoritní jazykové skupiny, samozřejmě sem patří také vzdělávací jazykový systém a další různá opatření nebo zvyklosti v obchodní sféře, ale také v médiích a vědeckých pracích.“
- O několik řádků níže (stále s. 18): „Dle Kaplana je jazyková politika soubor myšlenek, zákonů, úprav, pravidel a praxe, která si bere za cíl ovlivnit změnu ve společenském systému (jazykovému, politickému společenskému diskurzu).“
- Autorka na stále stejné straně pokračuje ve stejném duchu: „jazyková politika by měla zkoumat především tři oblasti: 1/ plánování a řízení jazykové politiky...“ (jazyková politika tedy zkoumá samu sebe...)

Strana 19 není o nic lepší – několik ukázek:

- „V jazykové police pro definování pozice jednotlivých jazyků se používá následující rozdělení“
- „Druhý jazyk používání při každodenní komunikaci vedle mateřského jazyka je příkladem bilingvnosti“
- „Cizí jazyk, kde se daný jedinec učí cizímu jazyku, aby se jím mohl dorozumět“

Strana 21:

- „Z pohledu ovlivňování spisovných tvarů a jejich podíl na vývoji jazyka a jeho percepcie nemůžeme zajisté tyto instituce zapomenout.“

Strana 22:

- „Pro určité doplnění či pokus o širší komplexnost pojetí jazyka a jeho náhledu a něj lze uvést odlišný přístup teorie mezinárodních vztahů k politice týkající se jazyka. Abychom nezaměňovali jazykovou politiku s politikou jazyka a konkrétněji rozlišili rozdílnost těchto dvou politik vztahujících se k jazyku.“

Na straně 23 navíc autorka manifestuje neporozumění statutu jazyka v diskursivní analýze: „Nicméně po zhodnocení role jazyka v teorii mezinárodních vztahů vidíme, že jazyk zde bývá užíván jako jeden z možných prostředků vědy pro analýzu reality, jinými slovy představuje nástroj bádání pro odhalení dané skutečnosti, jazyk jako nositel významu různých teorií či filozofií, jež je nutno analyzovat.“ (Zásadní ovšem je, že jazyk je v tomto typu přístupu analyzován jako samostatná entita – jako objekt; není „nástrojem bádání“.)

Následují další nesrozumitelné věty, s. 24:

- „Zároveň důvod, proč Francie s nadšením prosazovala politiku mnohojazyčnosti v rozrůstající se Evropě s pravděpodobným očekáváním většího zastoupení jejich národního jazyka v evropských institucích, při vyjednávání a vůbec znalosti francouzštiny evropského obyvatelstva.“

Strana 26:

- „Chybí však nějaké bližší ukotvení jazykové politiky jako takové , např. v rámci kulturní diplomacie na vnitřní či vnější rovině nebo aktéři jazykové politiky, tudíž ani tuto publikaci nepovažuji za dostatečné mapování jazykové politiky.“

Strana 29:

- „Jazyky odrážejí rozmanitost našich kultur a identit a zároveň umožňují vzájemné porozumění a představuje jedno z priorit Evropské komise.“
- „Mногоjazyčnost může být také viděna jako překážka bránící v komunikaci, v dnešním globalizovaném a kosmopolitním světě; v integrující se Evropě zároveň jako bariéru k dalšímu vývoji v boji proti konkurenceschopnosti Evropy na mezinárodním poli.“
- „Globalizace představuje již rozjetý vlak“

Autorka také viditelně neovládá elementární pravidla pro citování ve vědeckém textu. Hned v první poznámce na s. 12 (tedy při prvním výskytu díla) uvádí neúplnou citaci: „Otakar A. Funda, Znavená Evropa umírá, s. 117“. Stejný případ na s. 18 „Bernard Spolsky, Language policy, autor přednáší na Bar-Ilan University v Izraeli“, na s. 20: „Pavel Jungwirth, článek Lingua franca, Respekt ročník 20/2009“, na s. 21 (opět první výskyt citovaného díla): „Hagège, op. cit. s. 201“, podobně citace pravděpodobně ze Slovníku teorie mezinárodních vztahů (editor Petr Kratochvíl) na s. 23: „viz Jazyk a MV (language and IR), Petr Kratochvíl, op. cit., s.28.“ Naprosto bez komentáře používá a cituje jako zdroj en.wikipedia.org (s. 16), na s. 17 dosti nestandardně cituje: „Bořivoj Hnízdo, kurz „Jazyková politika“ na FSV UK, úvodní hodina dne 8.10.2008 – poznámky“.

Nabídnout k recenzi tak nekvalitní text je opravdu na pováženou. Nesplňuje ani kritéria kladená na slušnou seminární práci v bakalářském cyklu. Autorka se bude muset také seznámit s pravidly citování ve vědeckých pracích. Tuto práci bude možné předložit jako diplomovou práci, až si Lenka Švihlová svůj text po sobě alespoň přečte. V současné podobě tedy nedoporučuji práci k obhajobě.

Praha, 16. června 2009

PhDr. Ondřej Matějka